

ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ
ΑΠΟ ΤΗ ΛΑΪΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

84-18

2

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

A
1984-18
C.D.

ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ
ΑΠΟ ΤΗ ΛΑΪΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΖΟΥ

ΑΘΗΝΑ – ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1984

Εξώφυλλο: Καρλ-Γκέοργκ Χιρς, Όπως το πουλί (αρ. κατ. 28)

Έκδοση: Εθνική Πινακοθήκη και Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου
Επιμέλεια: Εθνική Πινακοθήκη και Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου
Ειρήνη Οράτη – Όλγα Μεντζαφού
Μετάφραση: Ελένη Μελιτά

Εκτύπωση: Γραφικές Τέχνες «Κ. ΜΙΧΑΛΑΣ Α.Ε.»
Αθήνα, Οκτώβριος 1984

1900 - 1984

Το βρίσκω αναγκαίο να απευθύνω εγκάρδιο χαιρετισμό στους επισκέπτες της έκθεσης «Χαρακτική της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας», η οποία παρουσιάζεται με την ευκαιρία της 35ης επετείου της Δημοκρατίας, στην Εθνική Πινακοθήκη-Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου στην Αθήνα, μία από τις πιο σημαντικές πόλεις πολιτιστικής ανάπτυξης.

Με την ευκαιρία αυτή εκφράζω την ελπίδα, αυτή η πρώτη έκθεση έργων σύγχρονων χαρακτών της χώρας μας στην Ελλάδα να ενταχθεί σε ένα ευρύτερο πρόγραμμα σχέσεων μεταξύ της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Ελλάδας, στην περιοχή του θεάτρου, της μουσικής και των άλλων καλλιτεχνικών εκφράσεων – σκέφτομαι παραδείγματος χάριν την αξιόλογη εργασία του Συλλόγου Βίνκελμαν – οι οποίες διατηρούν τον ανθρωπισμό, την κατανόηση μεταξύ των λαών και την Ειρήνη.

Μπορεί λοιπόν αυτή η έκθεση να συσφίξει την σχέση φιλίας και συνεργασίας μεταξύ των χωρών μας, όπως διακηρύχθηκε μεταξύ του Γενικού Γραμματέα του Κέντρου Καλλιτεχνικών Εκθέσεων του Ενιαίου Σοσιαλιστικού Κόμματος και προέδρου του Συμβουλίου της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας, Έριχ Χόνεκερ, και του πρωθυπουργού της Ελλάδας, Ανδρέα Παπανδρέου, με την ευκαιρία της συνάντησής τους τον Ιούλιο του 1984 στο Βερολίνο.

Την προσπάθεια να αναπτυχθεί παραπάνω η συνεργασία πάνω σε καλλιτεχνικά θέματα, οδηγούν με τις φιλικές τους σχέσεις ο Σύνδεσμος Τέχνης της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας και η Πανελλήνια Πολιτιστική Κίνηση. Οι δύο αυτοί οργανισμοί είχαν την πρωτοβουλία οργάνωσης των εκθέσεων «Χαρακτική στη Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας» και των ανθρωπιστικών έργων του προέδρου της Πανελληνίας Πολιτιστικής Κίνησης, Τάσσου Αλεβίζου, την οποία περιμένουμε με μεγάλο ενδιαφέρον στις αρχές του 1985 στη Νέα Γκαλερί Βερολίνου του Παλαιού Μουσείου της πρωτεύουσας της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

Εκ μέρους του προεδρείου του οργανισμού μας ευχαριστώ το Κέντρο Καλλιτεχνικών Εκθέσεων της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας και τον Δρα Δημήτρη Ε. Παπαστάμο, Διευθυντή της Εθνικής Πινακοθήκης και Μουσείου Αλεξάνδρου Σούτζου για την οργάνωση της Έκθεσης «Χαρακτική της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας» και εύχομαι οι επισκέπτες να αποκομίσουν τις καλύτερες εντυπώσεις.

Καθηγητής Δρ. Χανς Πίανερ
Πρόεδρος του Συνδέσμου Τέχνης
της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας

Πρόλογος

Η Εθνική Πινακοθήκη σε συνεργασία με το Σύνδεσμο Τέχνης και το Κέντρο Καλλιτεχνικών Εκθέσεων της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας και την Πανελλήνια Πολιτιστική Κίνηση, παρουσιάζει την έκθεση «Χαρακτική από τη Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας».

Μετά από την έκθεση Θεατρικής Αφίσας που φιλοξενήθηκε στην Εθνική Πινακοθήκη προ δύο ετών, η έκθεση αυτή έρχεται να ολοκληρώσει την εικόνα γύρω από την ξυλογραφία, οξυγραφία και λιθογραφία που όλοι μας γνωρίζουμε πόσο αναπτύχθηκαν στη Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας και πόσο επέδρασαν στην ανάπτυξη της τέχνης της χαρακτηριστικής στις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές χώρες.

Η έκθεση αυτή που οργανώνεται με τη συμπράξη του Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών, συμπεριλαμβάνει 21 καλλιτέχνες με 120 έργα και θα διαρκέσει έως τις 4 Νοεμβρίου.

Για την οργάνωση της έκθεσης ευχαριστώ θερμά τον πρόεδρο της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας κύριο Χορστ Μπρι, τον καθηγητή κύριο Χανς Πίονερ, πρόεδρο του Συνδέσμου Τέχνης, τον πρόεδρο της Πανελλήνιας Πολιτιστικής Κίνησης Α. Τάσσο, καθώς και τις συναδέλφους μου Ειρήνη Οράτη και Όλγα Μεντζαφού που επιμελήθηκαν την παρουσίαση της έκθεσης.

Δημήτρης Παπαστάμος
Διευθυντής της Εθνικής Πινακοθήκης

Κύκλοι και σειρές χαρακτηριστικών έργων από τη Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας

Η ουσία και η ακτινοβολία της τέχνης της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας καθορίζονται σημαντικά από τη χαρακτηριστική.

Πολύπλευρες δυνατότητες ανοιχτής διάδοσης διευρύνουν πάρα πολύ τον κύκλο επιρροής της χαρακτηριστικής σε σύγκριση με τις άλλες καλές τέχνες. Η χαρακτηριστική αναδεικνύεται σε μια από τις πιο δημοκρατικές μορφές της τέχνης.

Νέα ερεθίσματα προβάλλουν καθημερινά από την καταπιεστική παγκόσμια κατάσταση, από τον αναγκαίο αγώνα για ειρήνη και αλληλεγγύη, για ανθρώπινη πρόοδο και για σοσιαλισμό.

Από μια τέτοια πολιτική τοποθέτηση εξηγούνται οι ειδικές κληρονομικές και παραδοσιακές σχέσεις της τέχνης της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Εδώ βρίσκονται οι βάσεις για καλλιτεχνική πολυμορφία και για μια συνεχώς ανανεούμενη ρεαλιστική στάση.

Οι προοδευτικές παραδόσεις της παγκόσμιας τέχνης δίνουν το παρόν και στην τέχνη της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Παρόλα αυτά όμως σημαντική είναι για την έκφραση της ρεαλιστικής άποψης για την τέχνη, όπως και πρώτα η προλεταριακή-επαναστατική τέχνη. Στην ανάγκη της για επικοινωνία, κοινωνική αποτελεσματικότητα και σύνδεση με το λαό, η γερμανική αυτή τέχνη στηρίχτηκε κυρίως μέσα από τη διάδοση των σειρών αντιτύπων και την παρουσίαση χαρακτηριστικών έργων σε εφημερίδες και περιοδικά.

Στην κοινωνική συνείδηση και από πραγματικά λαϊκή άποψη επιδρούν μέχρι σήμερα τα έργα των Καίτε Κόλλβιτς, Όττο Ντιξ, Τζων Χάρτφελντ ή των Χανς και Λέα Γκρούντιχ. Και πάντα οι κύκλοι και οι σειρές των χαρακτηριστικών, είχαν μια διαρκή και διεθνή επίδραση περισσότερο από τα μεμονωμένα έργα. Ας θυμηθούμε τους κύκλους των Γκόγια, Πικάσο ή του Μάζερελ. Από τις αρχές της καλλιτεχνικής ανάπτυξης της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας θα ήταν σκόπιμο να αναφέρουμε τις ξυλογραφίες του Βίλχελμ Ρούντολφ με το γενικό τίτλο «Δρέσδη 1945» ή τον κύκλο του Χέρμπερτ Σάντμπεργκ «ο Δρόμος», αναμνήσεις από τον καιρό του γερμανικού φασισμού.

Η επιλογή των χαρακτηριστικών που εκτίθεται εδώ, με την ευκαιρία της 35ης επετείου της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας, προσπαθεί να προσανατολιστεί πάνω σε τέτοιες δυνατότητες επίδρασης. Προσπαθεί δηλαδή, συγκεντρωμένη σε ορισμένα θέματα, να ενεργοποιήσει τις σημερινές σκέψεις, ελπίδες και επιθυμίες όλων των ειρηνόφιλων ανθρώπων, θέλει να επιστήσει την προσοχή

μας στις ευθύνες μας και θέλει ακόμα να μεσολαβήσει μεταξύ του καλλιτέχνη και του παρατηρητή ανεξάρτητα από κοινωνικά στρώματα.

Πίσω από την εξωτερική μορφή του κύκλου, της σειράς ή της παραλλαγής ενός θέματος κρύβεται ένα καλλιτεχνικό πρόγραμμα που θέλει να είναι σύμφωνο με την πολυμορφία της σημερινής πραγματικότητας. Με το συμβολικά εκτιθέμενο θέμα, με τη δοκιμή και αισθητική ιδιοτυπία των ομοειδών αντίτυπων αυξάνουν οι πνευματικές απαιτήσεις. Έτσι όπως τα έργα των σειρών εκφράζουν ένα πολιτικό και εσωτικό πιστεύω καλλιτεχνών με διαφορετική κοσμοθεωρία, αποκρυσταλλώνονται στους κύκλους και στις σειρές τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά τους, ώστε να διαφαίνεται καθαρά η προσωπικότητα και η μοναδικότητα του κάθε καλλιτέχνη.

Η εγγύηση για γενική κατανόηση, για συναισθηματική ταύτιση και οι δυνατότητες πνευματικής αντιπαράθεσης βρίσκεται στη συνένωση καλλιτεχνικής εμβάθυνσης και μορφικής συγκεκριμενοποίησης. Και φυσικά ο νέος τρόπος ζωής και η πνευματική ανάπτυξη που συντελείται κάτω από τις σοσιαλιστικές προϋποθέσεις ορίζουν έναν παρατηρητή με καλλιτεχνικά ενδιαφέροντα και γνώση των προβλημάτων του καιρού μας. Μια πολύμορφη και εκτεταμένη μέχρι τις αμέτρητες μικρές γκαλερί του Συνδέσμου Κουλτούρας έκθεση, υποστηρίζει την πρόσβαση ευρύτερων στρωμάτων του πληθυσμού.

Οι προσανατολισμοί της σοσιαλιστικής καλλιτεχνικής πολιτικής δεν νοούνται χωρίς υλική και συγχρόνως κοινωνική εξασφάλιση της καλλιτεχνικής εργασίας. Ο σύνδεσμος που αντιπροσωπεύει τα ενδιαφέροντα των καλλιτεχνών, το κρατικό εμπόριο έργων τέχνης, η Ακαδημία των Τεχνών και οι τέσσερις σχολές Καλών Τεχνών, του Βερολίνου, της Δρέσδης, της Χάλλε και της Λειψίας εγγυώνται για τις πιο ευνοϊκές δυνατότητες. Τέλεια εργαστήρια υπάρχουν στη διάθεση των καλλιτεχνών. Νομικά θεσπισμένα δικαιώματα αναγνωρίζουν στον καλλιτέχνη κοινωνική ασφάλιση σαν βασική προϋπόθεση για δημιουργική εργασία και ποιοτικά ανώτερα καλλιτεχνικά αποτελέσματα. Η ανάθεση αναπτυξιακών έργων ή τα συμβόλαια με τις κρατικές αρχές, οργανώσεις και άλλες μονάδες αποτελούν την κυριότερη μορφή προώθησης όλων των νέων καλλιτεχνών.

Παρά τη σημαντική κρατική υποστήριξη, οι εικαστικές τέχνες μπορούν να διατηρήσουν τη θέση τους σε σχέση με τη λογοτεχνία και τα μαζικά μέσα ενημέρωσης, μόνο αναπτύσσοντας τις ειδικές μορφές τους. Η ζωγραφική, η χαρακτική και η γλυπτική δύσκολα μπορούν να ανταγωνιστούν τις ανταποκρίσεις, τα ντοκουμέντα ή την επιστημονικά ιδεολογική αντιπαράθεση. Η συγκεκριμενοποίηση καλλιτεχνικών ή ιστορικών μαρτυριών μεταβάλλεται σε καλλιτεχνικές γενικεύσεις, οι οποίες παρόλα αυτά παραμένουν χειροπιαστές για τον παρατηρητή. Τα πολιτικά γεγονότα στάθηκαν πάντα πηγή έμπνευσης για τη δημιουργία έργων τέχνης. Η επίδραση όμως της παραδοσιακής μορφής των εικαστικών τεχνών αναζητείται στο συναισθηματικό άγγιγμα που προκαλούν. Ο αυθόρμητος χαρακτήρας της προκύρηξης που είχαν τα χαρακτηριστικά απορροφήθηκε τελικά από τις αφίσες. Συνδυασμοί διαφόρων τεχνικών καθώς και η χρήση περισσότερο έντονων χρωμάτων δίνουν στη χαρακτηριστική νέες διαστάσεις.

Γκούνχιλντ Μπράντλερ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Ίνγκο Άρνολντ

Γεννήθηκε στις 26.2.1931. Από το 1947 μέχρι το 1955 μαθήτευσε σαν λιθογράφος και εργάστηκε σαν διορθωτής όφσετ. Από το 1955 μέχρι το 1959 σπούδασε στην Επαγγελματική Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών του Βερολίνου και το 1961 έγινε βοηθός στην ίδια σχολή. Από το 1961 μέχρι το 1970 δίδαξε στη σχολή διαφήμισης του Βερολίνου. Από το 1969 μέχρι το 1970 παρακολούθησε μαθήματα στην Ανώτατη Σχολή Χαρακτικής.

Ο Ίνγκο Άρνολντ αναφέρεται στην πολιτικοποιημένη τέχνη, που δεν ξεχνάει τις αντιθέσεις, δεν μεταμφιέζεται και δεν αφήνει την πραγματικότητα σε συναισθηματικές εκκρεμότητες. Γι' αυτόν η φωτογραφία αποτελεί υλικό αξιοπιστίας. Η μορφή των μετρικών μοντάζ πρέπει να διαπερνά και να φωτίζει το πραγματικό. Το μοντάζ δημιουργεί την ανάγκη της ανάλυσης.

1. *Σε ποιόν ανήκει ο κόσμος;* φύλλο 1, 1982

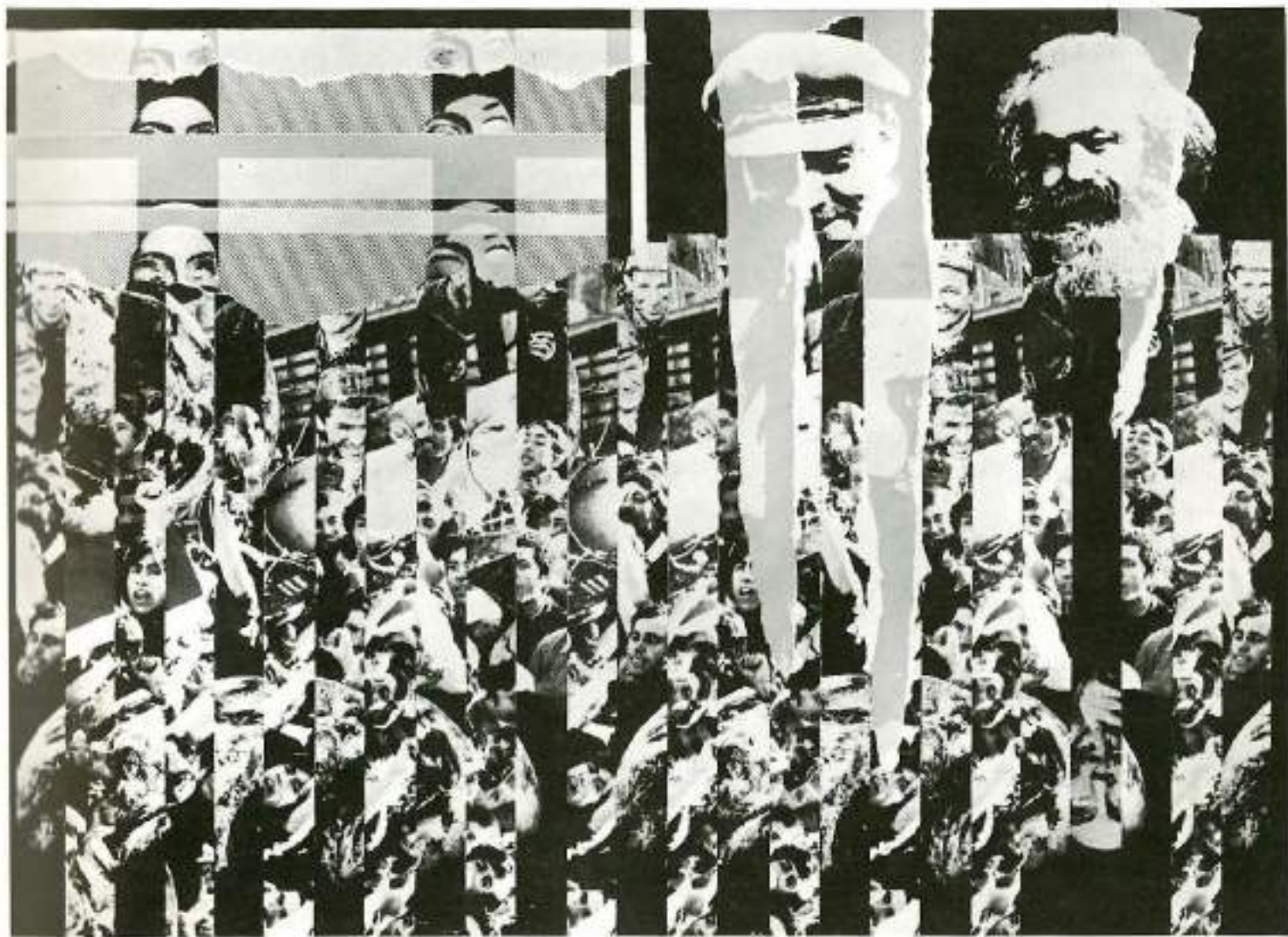
Μετρικό μοντάζ, λιθογραφία όφσετ, έγχρωμο, 74,7 x 52,5 εκ.

2. *Διαμαρτυρία*, 1982

Μετρικό μοντάζ, λιθογραφία όφσετ, έγχρωμο, 52,5 x 73,6 εκ.

3. *Τηλεόραση*, 1982

Μετρικό μοντάζ, λιθογραφία όφσετ, έγχρωμο, 53 x 74,3 εκ.

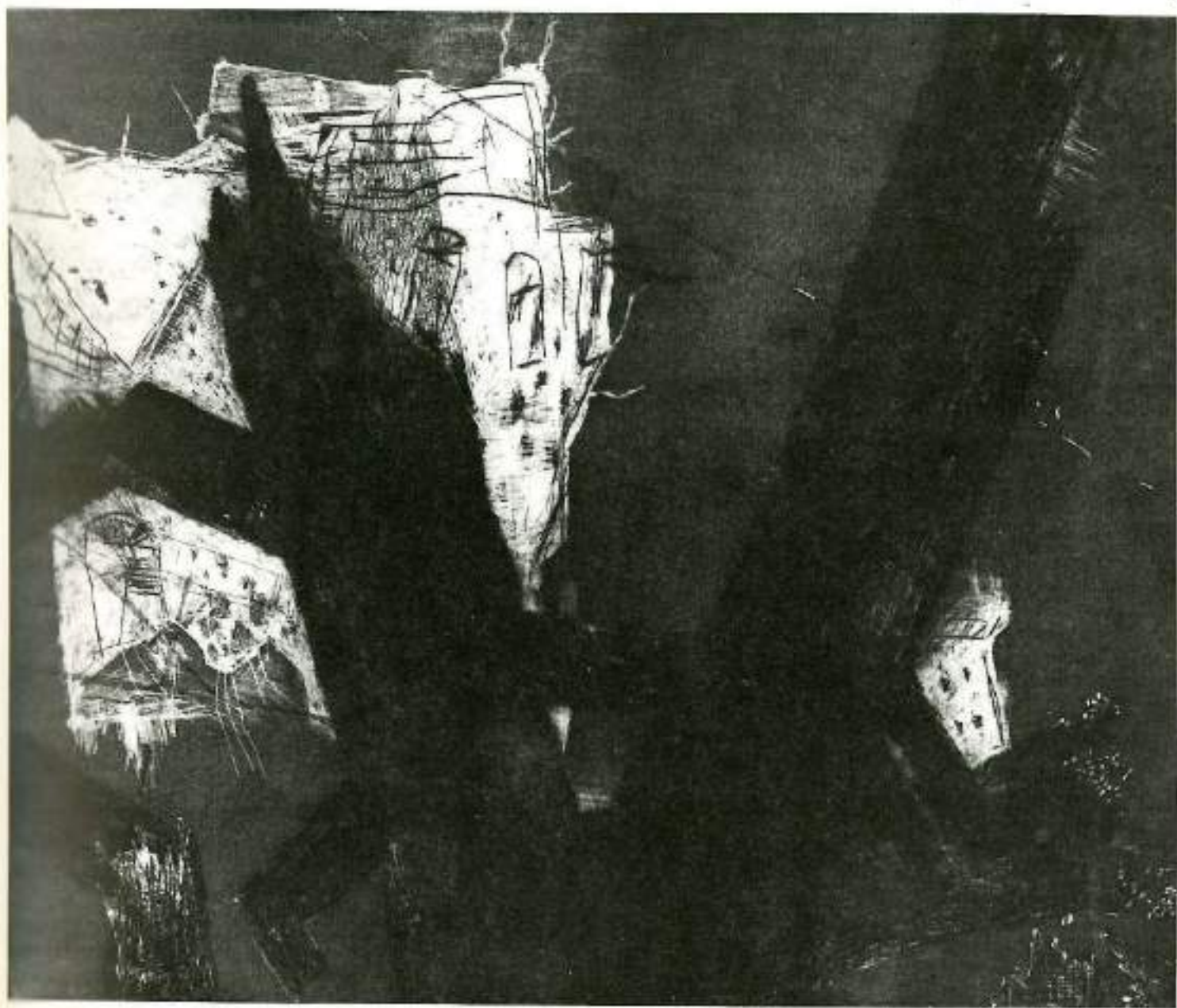
Φάλκο Μπέρεντ

Γεννήθηκε στις 11.5.1951. Από το 1966 μέχρι το 1970 μαθήτευσε σαν μηχανικός. Από το 1970 μέχρι το 1971 σπούδασε στη Σχολή Συγκοινωνιών της Δρέσδης και από το 1971 μέχρι το 1975 στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Δρέσδης, μαθητής των Γκέρχαρντ Κέτνερ και Γκύντερ Χόρλμπεκ. Από το 1975 εργάζεται σαν ελεύθερος καλλιτέχνης στο Νέο Βραδεμβούργο.

Το 1977 και το 1981 μια ομάδα από νεαρούς καλλιτέχνες της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας επισκέφτηκε το Λίβανο για να παρακολουθήσει ορισμένα μαθήματα. Έτσι ήρθαν σε άμεση επαφή με τον αγώνα των Παλαιστινίων και είδαν από κοντά τις καταστροφές από τις ισραηλινές βόμβες. Γνώρισαν τους πρόσφυγες και έζησαν μαζί τους τη ζωή των προσφυγικών καταυλισμών. Αυτή η εμπειρία ώθησε τον Φάλκο Μπέρεντ να εκφραστεί για τα γεγονότα στην Εγγύς Ανατολή με μία μέχρι σήμερα ατέλειωτη, αδιάσπαστη, συνταρακτική σειρά από ακουατίντες σε πολύ βαθείς μαύρους τόνους.

Από τη σειρά «Τοπία από το Λίβανο».

4. *Ο δρόμος του χωριού*, 1979
Ακουατίνα οξυγραφία, 37,5 × 44,5 εκ.
5. *Σπίτι*, 1979
Ακουατίνα οξυγραφία, 37,5 × 40,5 εκ.
6. *Είσοδος σπιτιού*, 1980
Ακουατίνα οξυγραφία, 47,5 × 34,5 εκ.
7. *Μποστάνι*, 1980
Ακουατίνα οξυγραφία, 37,5 × 44,5 εκ.

Φριτς Κρέμερ

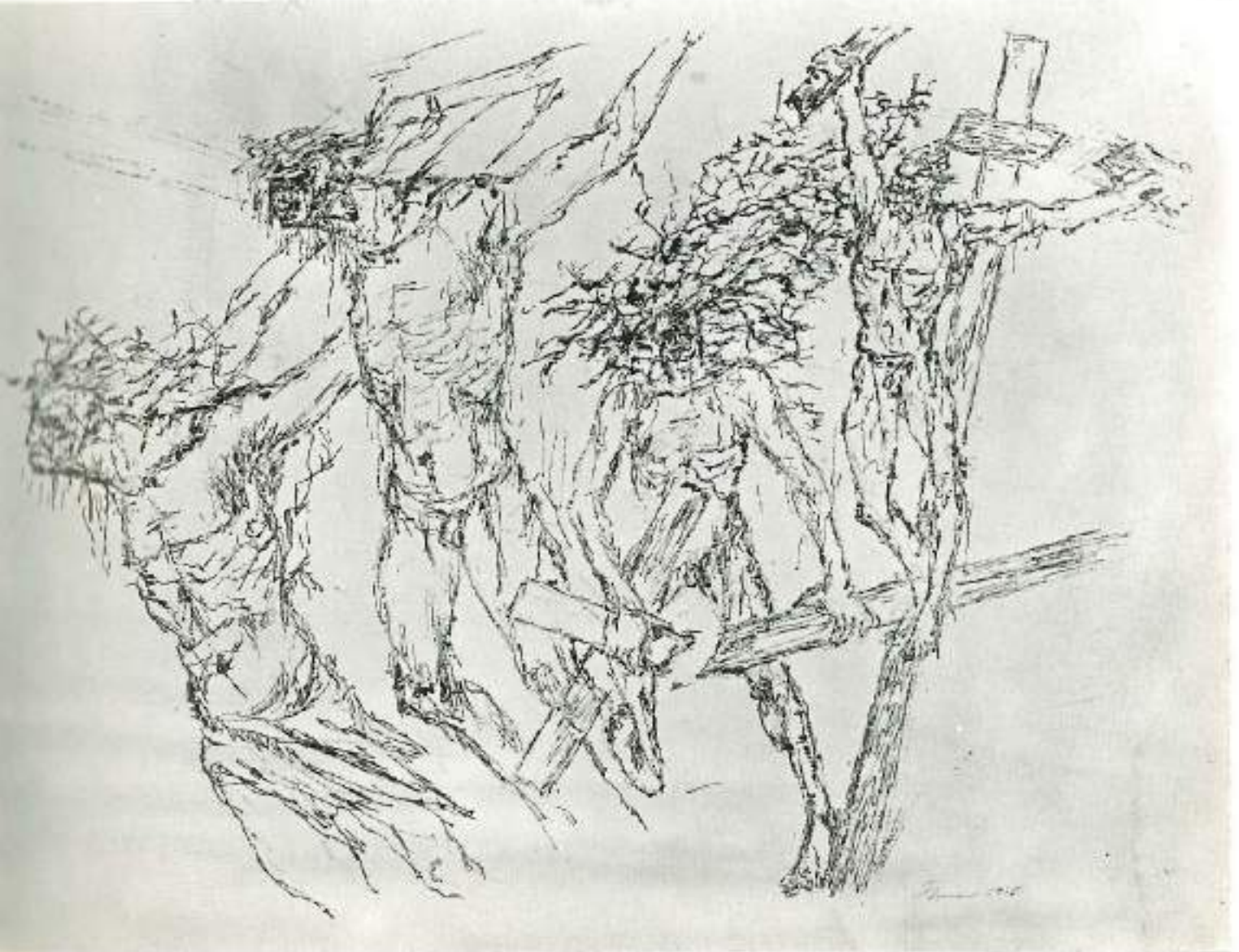
Γεννήθηκε στις 22.10.1906. Από το 1922 μέχρι το 1925 μαθήτευσε σε γλύπτης. Μέχρι το 1929 εργάστηκε σαν λιθοξόος ενώ παράλληλα σπούδαζε στη Σχολή Καλών Τεχνών Φόλκβανγκ στο Έσσεν. Το 1926 έγινε μέλος της Κομμουνιστικής Νεολαίας της Γερμανίας και το 1929 μέλος του Κομμουνιστικού Κόμματος της Γερμανίας. Από το 1929 μέχρι το 1934 σπούδασε στις Κρατικές Σχολές Ελευθέρων και Εφαρμοσμένων Τεχνών Βερολίνου-Σαρλότενμπουργκ, μαθητής του Βίλχελμ Γκέρστελ. Από το 1934 μέχρι το 1938 εργάστηκε σαν βοηθός του Βίλχελμ Γκέρστελ. Από το 1938 μέχρι το 1940 διετέλεσε διευθυντής στη Πρωσική Ακαδημία Τεχνών του Βερολίνου. Από το 1940 μέχρι το 1946 υπηρέτησε τη στρατιωτική του θητεία και πιάστηκε αιχμάλωτος. Από το 1946 μέχρι το 1950 ήταν καθηγητής στην Ακαδημία Εφαρμοσμένων Τεχνών της Βιέννης. Το 1950 εγκαταστάθηκε στη Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας. Από το 1950 είναι τακτικό μέλος της Ακαδημίας Τεχνών. Το 1967 γίνεται επίτιμο μέλος της Ακαδημίας Τεχνών της Σοβιετικής Ένωσης και το 1973 αντεπιστέλλον μέλος της Εθνικής Ακαδημίας Σαν Λούκα της Ρώμης. Το 1974 εκλέγεται αντιπρόεδρος της Ακαδημίας Τεχνών της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

Από το 1964 ο Φριτς Κρέμερ ασχολείται στα έργα του με το θέμα του «Εσταυρωμένου» στη γλυπτική και τη χαρακτική. Υπάρχουν περισσότερα από εκατό σχέδιά του πάνω σ' αυτό το θέμα. Ο Κρέμερ, σαν κομμουνιστής, δεν βλέπει τον σταυρό σαν σύμβολο πάθους, υπομονής και ταπεινοφροσύνης, αλλά σαν σύμβολο αγωνιστικής απελευθέρωσης. Στο τέλος ο «Εσταυρωμένος» του Κρέμερ ανυψώνεται χωρίς σταυρό, με σχισμένο το ακάνθινο στεφάνι για μια καινούργια απελευθερωμένη αλήθεια.

Συσχετισμοί πάνω στο θέμα της «Σταύρωσης»

8. Φύλλο I, 1976
Λιθογραφία, 48 × 34,5 εκ.
9. Φύλλο II, 1978
Λιθογραφία, 48,5 × 36 εκ.
10. Φύλλο III, 1979
Λιθογραφία, 51 × 38 εκ.
11. Φύλλο IV, 1980
Λιθογραφία, 41,5 × 29,5 εκ.

PIRELLA
GÖTTSCHE
LOWE
PARRAMON

Αντρέας Ντρες

Γεννήθηκε στις 6.1.1943. Από το 1963 μέχρι το 1965 μαθήτευσε σαν τεχνίτης. Εξασκώντας το επάγγελμά του σπούδασε παράλληλα επί τρία χρόνια στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Δρέσδης, μαθητής του Γκύντερ Χόρλμπεκ. Από το 1969 μέχρι το 1974 ολοκλήρωσε τις σπουδές του στην ίδια σχολή, μαθητής των Χέρμπερτ Κούντσε και Χορστ Γιόκους. Από το 1974 εργάζεται σαν ελεύθερος καλλιτέχνης στο Ζέμπνιτς.

Πάνω από πέντε χρόνια ασχολείται ο Ντρες με τα προβλήματα των μεγαλουπόλεων. Τα έργα του περιέχουν στοιχεία που δίνουν έντονα την εντύπωση του φανταστικού και του γκροτέσκου. Η ανάλαφρη διάχυση των μορφών μεταβάλλεται μέσα από την πυκνή ακολουθία και συγκέντρωση των γραμμών σε μια ορμητική πίεση. Οι χώροι ακτινοβολούν γιορταστικά σε φωτεινούς κίτρινους και κόκκινους τόνους. Μέσα από την αίσθηση των αστικών χώρων ο Ντρες αγγίζει τα προβλήματα της επικοινωνίας και προσπαθεί να ερευνήσει τις ατέλειωτες δυνατότητες της ανθρώπινης ευτυχίας.

12. *Η γιορτή της πόλης II*, 1982/83
Βερνί μου, έγχρωμο, 49,5 × 64 εκ.
13. *Η γιορτή της πόλης III*, 1982/83
Βερνί μου, έγχρωμο, 49,5 × 64 εκ.
14. *Η γιορτή της πόλης IV*, 1982/83
Ένχρωμη οξυγραφία, 49,5 × 64 εκ.

Ντίτερ Γκόλτσε

Γεννήθηκε στις 28.12.1934. Από το 1952 μέχρι το 1957 σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Δρέσδης, μαθητής των Μαξ Σβίμμερ και Χανς Τέο Ρίχτερ. Από το 1958 μέχρι το 1959 χρημάτισε βοηθός στη Γερμανική Ακαδημία Τεχνών του Βερολίνου κοντά στον Μαξ Σβίμμερ. Από το 1959 μέχρι το 1979 εργάστηκε σαν ελεύθερος καλλιτέχνης. Από το 1980 είναι καθηγητής στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών του Βερολίνου.

Με την ευκαιρία της 90ης επετείου της γέννησης του ποιητή και πολιτικού Γιοχάννες Ρ. Μπέχερ (1891-1958) ο Σύνδεσμος Κουλτούρας και η Ακαδημία Τεχνών ανέθεσαν σε περισσότερους από 30 καλλιτέχνες να τιμήσουν με τα έργα τους τη λογοτεχνική προσφορά του. Η λογοτεχνία αποτελεί στη Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας πολύ συχνά πηγή έμπνευσης για τη δημιουργία έργων τέχνης, τα οποία είναι πολύ πιο αξιόλογα από απλές εικονογραφήσεις. Τα έργα του Γκόλτσε μοιάζουν με ένα γεμάτο φαντασία παιχνίδι με το σχέδιο. Ειδικά οι λιθογραφίες του με πινέλο και σινική μελάνη φανερώνουν τον αυθορμητισμό της δουλειάς του, αν και το σοβαρό περιεχόμενο που αποδίδει η τέχνη του, υπερισχύει αυτής της τυπικά χαριτωμένης πλευράς της.

15. «Στον Γιοχάννες Ρ. Μπέχερ»
Το τραγούδι της άνοιξης, 1980
Λιθογραφία με σινική μελάνη, 38 × 55 εκ.
16. «Στον Γιοχάννες Ρ. Μπέχερ»
Ο πολεμιστής, 1980
Λιθογραφία με σινική μελάνη, 45 × 56 εκ.
17. «Στον Γιοχάννες Ρ. Μπέχερ»
Νεκρή πόλη, 1980
Λιθογραφία με σινική μελάνη, 45 × 54 εκ.

Μπέρνχαρντ Χάιζιγκ

Γεννήθηκε στις 31.3.1925. Από το 1941 μέχρι το 1942 παρακολούθησε μαθήματα στη Σχολή Χειροτεχνίας του Μπρεσλάου, μαθητής των Μπέρχαρντ Χόλσερ και Βίλχελμ Ραλλ. Από το 1942 μέχρι το 1945 πήρε μέρος στο Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Από το 1946 μέχρι το 1947 διετέλεσε χαράκτης στην Υπηρεσία Πληροφοριών και Προπαγάνδας του Βρόκλαου. Από το 1948 μέχρι το 1949 σπούδασε στην Επαγγελματική Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών της Λειψίας. Από το 1949 μέχρι το 1951 σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Χαρακτικών Τεχνών της Λειψίας, μαθητής των Μαξ Σβίμμερ και Βάλτερ Μίντσε. Από το 1951 μέχρι το 1954 εργάστηκε σαν ελεύθερος καλλιτέχνης. Από το 1954 μέχρι το 1968 δίδαξε στην Ανώτατη Σχολή Χαρακτικών Τεχνών. Το 1956 έγινε υφηγητής, το 1961 καθηγητής και από το 1961 μέχρι το 1964 διετέλεσε πρόεδρος. Από το 1965 μέχρι το 1968 διηύθυνε το τμήμα Ελεύθερων Χαρακτικών Τεχνών. Από το 1972 είναι τακτικό μέλος της Ακαδημίας Τεχνών της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας και από το 1974 πρόεδρος. Από το 1976 είναι πάλι πρόεδρος της Ανώτατης Σχολής Χαρακτικών Τεχνών.

Όποιος αναφέρεται σήμερα στις σειρές «Η αθλιότητα του πολέμου» του Καλλό, «Οι καταστροφές του πολέμου» του Γκόγια και «Πόλεμος» του Όττο Ντιξ, πρέπει να μνημονεύσει και τον κύκλο «Φασιστικός Εφιάλτης» του Μπέρνχαρντ Χάιζιγκ. Είναι γεγονός ότι ο Χάιζιγκ αναφέρεται σε προσωπικές του εμπειρίες από τον καιρό του φασισμού στη Γερμανία. Τα έργα του όμως δεν εκφράζουν οίκτο ή παράπονα, αλλά αποτελούν επίκαιρες και ανησυχητικές καταγγελίες. Δεν υπάρχουν δολοφόνοι και διαφθορές, θύματα και θύτες, αλλά μόνο η ατομική ευθύνη του καθένα. Η ολοκληρωμένη σειρά χαρακτικών περιλαμβάνει 25 λιθογραφίες, όπου ο Χάιζιγκ επανέρχεται στο ίδιο θέμα. Τα φύλλα εδώ αναφέρονται στο μυθιστόρημα του Λούντβιγκ Ρενν «Πόλεμος».

Από τη σειρά «Από το μυθιστόρημα του Λούντβιγκ Ρενν, Πόλεμος» Έκδοση Φίλιπ Ρέκλαμ, Λειψία 1979.

24 Λιθογραφίες

18. Διαστάσεις 27,5 × 18 εκ.
19. Διαστάσεις 27,5 × 19,5 εκ.
20. Διαστάσεις 29,3 × 20,3 εκ.
21. Διαστάσεις 28,3 × 20,5 εκ.
22. Διαστάσεις 27,8 × 19 εκ.
23. Διαστάσεις 27,8 × 19 εκ.
24. Διαστάσεις 29 × 20,5 εκ.

Ράινερ Χέρολντ

Γεννήθηκε στις 11.6.1940. Από το 1955 μέχρι το 1961 μαθήτευσε και εργάστηκε σαν χαρτογράφος. Από το 1961 μέχρι το 1966 σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Χαρακτικής, μαθητής μεταξύ άλλων και του Μπέρνχαρντ Χάιζιγκ. Από το 1966 μέχρι το 1971 εργάστηκε σαν ελεύθερος καλλιτέχνης. Από το 1971 μέχρι το 1974 χρημάτισε βοηθός στην Ανώτατη Σχολή Χαρακτικής και από το 1975 μέχρι το 1977 βοηθός στην Ακαδημία Τεχνών, κοντά στον Βέρνερ Κλέμκε. Σήμερα εργάζεται σαν ελεύθερος καλλιτέχνης στη Λειψία.

Στις λιθογραφίες του Χέρολντ γοητεύουν με την πρώτη ματιά η τελειότητα της εικόνας και η αρμονία των χρωμάτων. Ο Χέρολντ ανήκει σ' εκείνους τους καλλιτέχνες που αντιδρούν ιδιαίτερα έντονα και σκωπτικά σε προσωπικές εμπειρίες και γεγονότα. Η λογοτεχνική του έμπνευση, εδώ από τον Γκαίτε, είναι όπως η εξωτερική μορφή μιας κρυπτογραφημένης παράστασης.

Από τη σειρά «Ράινεκε Φουξ»

25. *Ράινεκε Φουξ*, 1979

Έγχρωμη λιθογραφία, 28,5 × 32,5 εκ.

26. *Σάρφενεμπε, το πουλί*, 1980

Έγχρωμη λιθογραφία, 29 × 40 εκ.

27. *Μπέλλιν, το κριάρι*, 1980

Έγχρωμη λιθογραφία, 28 × 37 εκ.

Καρλ-Γκέοργκ Χιρς

Γεννήθηκε στις 13.5.1938. Από το 1952 μέχρι το 1960 μαθήτευσε και εργάστηκε σαν γυψαδόρος. Από το 1960 μέχρι το 1965 σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Χαρακτικών Τεχνών της Λειψίας, μαθητής του Γκέρχαρντ Κουρτ Μίλλερ. Από το 1965 μέχρι το 1967 εργάστηκε σαν ελεύθερος καλλιτέχνης. Από το 1967 αρχίζει να διδάσκει και το 1975 γίνεται υφηγητής και διευθυντής του εργαστηρίου Ξυλογλυπτικής της Ανώτατης Σχολής Χαρακτικών Τεχνών της Λειψίας.

Ο Καρλ-Γκέοργκ Χιρς εργάστηκε περισσότερο σαν εικονογράφος. Τα χαρακτηριστικά του σε ξύλο με την τέλεια τεχνική αποτελούν αριστουργήματα μικροτεχνίας. Η καλλιτεχνική τους δημιουργία, ανάλογα με το λογοτεχνικό πρότυπο, είναι κάτι μεταξύ παιχνιδιού, σατιρικής απεικόνισης μορφών και σκληρής γλώσσας. Τα χαρακτηριστικά σε ξύλο που αναφέρονται στη «Μάνα» του Μπέρτολντ Μπρεχτ, ένα κομμάτι μετά το ομώνυμο μυθιστόρημα του Μαξίμ Γκόρκυ, συνδέουν το λογοτεχνικό αντικείμενο, την ιστορική πραγματικότητα και την αντανάκλαση του παρόντος. Οι κωμωδιακές και αλληγορικές προθέσεις του Μπρεχτ βρίσκουν αισθαντική και συγχρόνως αυτόνομη εκπλήρωση.

Από τη σειρά «Χαρακτικά σε ξύλο εμπνευσμένα από τη «Μάνα» του Μπρεχτ»

28. Όπως το πουλί, 1977

14,7 × 13,4 εκ.

29. Έπαινος για τον Κομμουνισμό, 1978

13,5 × 16,4 εκ.

30. Έπαινος της Διαλεκτικής, 1978

14,2 × 18,3 εκ.

Φάιτ Χόφμανν

Γεννήθηκε στις 30.4.1944. Από το 1961 μέχρι το 1967 μαθήτευσε και εργάστηκε σαν τυπογράφος ενώ παράλληλα σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Δρέσδης. Από το 1967 μέχρι το 1972 συνέχισε τις σπουδές του στην ίδια σχολή και από το 1972 εργάζεται σαν ελεύθερος καλλιτέχνης στη Δρέσδη.

Ο Βόιτ Χόφμανν είναι ζωγράφος και χαράκτης. Οι οξυγραφίες του, οι λιθογραφίες του και τα έγχρωμα όφσσετ παρουσιάζουν τυπικά χαρακτηριστικά της, ακόμα και αν η γραμμή με το λικνιστικό και χορευτικό ρυθμό της έχει αποφασιστική σημασία. Οι χιουμοριστικές και αστείες παραστάσεις ανταποκρίνονται στην τάση του καλλιτέχνη για εξωτική χρωματική λαμπρότητα και για οργανικά εκφραστικές φόρμες. Τα διακοσμητικά στοιχεία της φαντασίας του Χόφμανν όχι μόνο δεν καταπιέστηκαν, αλλά αξιοποιήθηκαν κιόλας όταν του ανέθεσαν τη δημιουργία φύλλων με την ευκαιρία των εκδηλώσεων που πραγματοποιήθηκαν το 1983 προς τιμήν του Καρλ Μαρξ. Ο Χόφμανν απέφυγε τη λογοτεχνική εικονογράφηση. Κυρίως πέτυχε μια καλλιτεχνική μεταφορά της ορμής των μαζών που οδηγεί μπροστά, και μέσα από τους διαφορετικούς χρωματικούς τόνους εκφράζει αισθαντικά όλα όσα συνδέονται με τα ανθρώπινα πάθη και την ευτυχία.

Από τη σειρά «Αναφορές στον Μαρξ», 1983

31. Φύλλο 1

Έγχρωμο, 53,5 × 65,5 εκ.

32. Φύλλο 2

53,5 × 65,5 εκ.

33. Φύλλο 3

57,5 × 69 εκ.

Γιόακιμ Γιον

Γεννήθηκε στις 20.1.1933. Από το 1955 μέχρι το 1959 σπούδασε στο Ινστιτούτο Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου του Γκράιφσβαλντ, μαθητής του Χέρμπερτ Βέγκεχαουπτ. Γνωριμία με τους Όττο Νιμάγιερ-Χολστάιν και Φριτς Κρέμερ. Από το 1963 μέχρι το 1965 ήταν βοηθός στη Γερμανική Ακαδημία Τεχνών του Βερολίνου κοντά στον Χανς Τέο Ρίχτερ. Από το 1965 εργάζεται σαν ελεύθερος καλλιτέχνης στο Νέο Φράουενμαρκ του Σβέριν.

Μέσα από τη λογοτεχνία, την αρχαία και τη χριστιανική μυθολογία ο Γιον πλησιάζει συγκεκριμένα πολιτικά μηνύματα. Ο θάνατος και η ανάσταση, ο πόλεμος και η ειρήνη είναι τελικά τα μηνύματα που περιέχονται ακόμα και σε φύλλα όπως η «Φτωχή Ανδαλουσία» ή «Η Μάχη του χειμώνα», τα οποία έχουν άμεση σχέση με σημερινές καταστάσεις. Πάντα προκύπτουν από ένα θέμα κύκλοι, σειρές ή τουλάχιστον περισσότερες παραλλαγές. Η γλώσσα των γραμμών και των χειρονομιών είναι γωνιώδης και εκφραστική.

34. *Ανάσταση και εκτέλεση της Ειρήνης*, 1978
Πουέντ σεζ, 34 x 45,8 εκ.
35. *Ψωμί και κρασί* (εμπνευσμένο από το ισπανικό ποίημα του Έριχ Άρεντ), 1979
Ακουατίνα, 24,5 x 32 εκ.
36. *Φτωχή Ανδαλουσία*, 1981
Έγχρωμη οξυγραφία, 24,5 x 32 εκ.
37. *Ρέκβιεμ για τη χρονιά του '42*, 1982
Ακουατίνα, 44 x 60 εκ.

Ρολφ Κουρτ

Γεννήθηκε στις 19.10.1936. Από το 1954 μέχρι το 1956 σπούδασε στην Επαγγελματική Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών του Μαγδεμβούργου και από το 1956 μέχρι το 1962 στην Ανώτατη Σχολή Χαρακτικών Τεχνών της Λειψίας. Από το 1962 μέχρι το 1965 χρημάτισε πρώτα βοηθός και μετά υφηγητής στην ίδια Σχολή. Από το 1980 είναι καθηγητής.

Στη δουλειά του Κουρτ κυριαρχεί μία έκκληση. Ιδεατές προθέσεις που ξεκινούν από παλιά συνδέουν τον Κουρτ από το 1979 με το θέμα της Κασσάνδρας. Τα έργα του δεν βασίζονται στην αρχαία άποψη του μύθου, αλλά στο ομώνυμο ποίημα του Φρήντριχ Σίλλερ. Η Κασσάνδρα είναι κάτι περισσότερο από μια μοναχική γυναίκα που προειδοποιεί. Δεν μπορεί μόνο αυτή να βλέπει. Η Κασσάνδρα ανασταίνεται μέσα από μια ανθρώπινη μάζα, από την οποία ο καθένας προσπαθεί να ξεγλιστρήσει, να αμυνθεί και να απομακρυνθεί. Στο αυστηρό μαύρο-άσπρο της Ξυλογραφίας η αισθαντική άποψη του μεταφορικού βρίσκει την πιο δυνατή της έκφραση.

Από τη σειρά «Κασσάνδρα»

38. *Εμείς και η Κασσάνδρα*, 1979
Ξυλογραφία, 63 × 47,5 εκ.
39. *Η Ανάσταση στο μέσο μιας ανθρώπινης μάζας*, 1979
Ξυλογραφία, 63 × 47,5 εκ.
40. *Η Κασσάνδρα και ο τρόμος*, 1982
Ξυλογραφία, 84 × 59 εκ.
41. *Γυναίκα που φωνάζει*, 1982
Ξυλογραφία, 70 × 41,5 εκ.

Γκερντ Μακένζεν

Γεννήθηκε στις 15.11.1949. Από το 1964 μέχρι το 1968 μαθήτευσε σαν ειδικός σε ψυκτικές εγκαταστάσεις. Από το 1970 μέχρι το 1975 σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Δρέσδης, μαθητής του Γκίντερ Χόρλμπεκ. Από το 1975 εργάζεται σαν ελεύθερος καλλιτέχνης στο Νορντχάουζεν.

Ο Γκερντ Μακένζεν ασχολείται με την ιστορία που γι' αυτόν είναι πάντα επίκαιρη. Τα έργα του εντυπωσιάζουν με το γκροτέσκο και σατιρικό τους περιεχόμενο, αλλά και με τα δυνατά και ζωηρά τους χρώματα. Τα περισσότερα από αυτά είναι μοναδικά, γιατί ο Μακένζεν πειραματίζεται με το χρώμα κυρίως, δημιουργώντας ένα είδος κολλάζ. Οι «Παίκτες του γκολφ» αφήνουν την εντύπωση της απειλής και του θανάτου (ήδη ο τίτλος επιτρέπει διάφορους συσχετισμούς) και οι ογκώδεις μορφές των στρατηγών, χωρίς να στερούνται του γελοίου, εκφράζουν την επικίνδυνη πολιτική τους που ακόμα επιζεί.

42. Δικαιοσύνη, 1980

Λινόλεουμ, καλούπι, κολλάζ, έγχρωμο, 71 × 50 εκ.

43. Ο διπλωμάτης του πετρελαίου, 1980

Χαρτόνι, λινόλεουμ, καλούπι, έγχρωμο, 70,3 × 20,3 εκ.

44. Ο στρατηγός Αντέ, 1981

Έγχρωμη μεταξοτυπία, 66,5 × 48,5 εκ.

45. Οι παίκτες του γκολφ, 1982

Λινόλεουμ, καλούπι, έγχρωμο, 54 × 75,5 εκ.

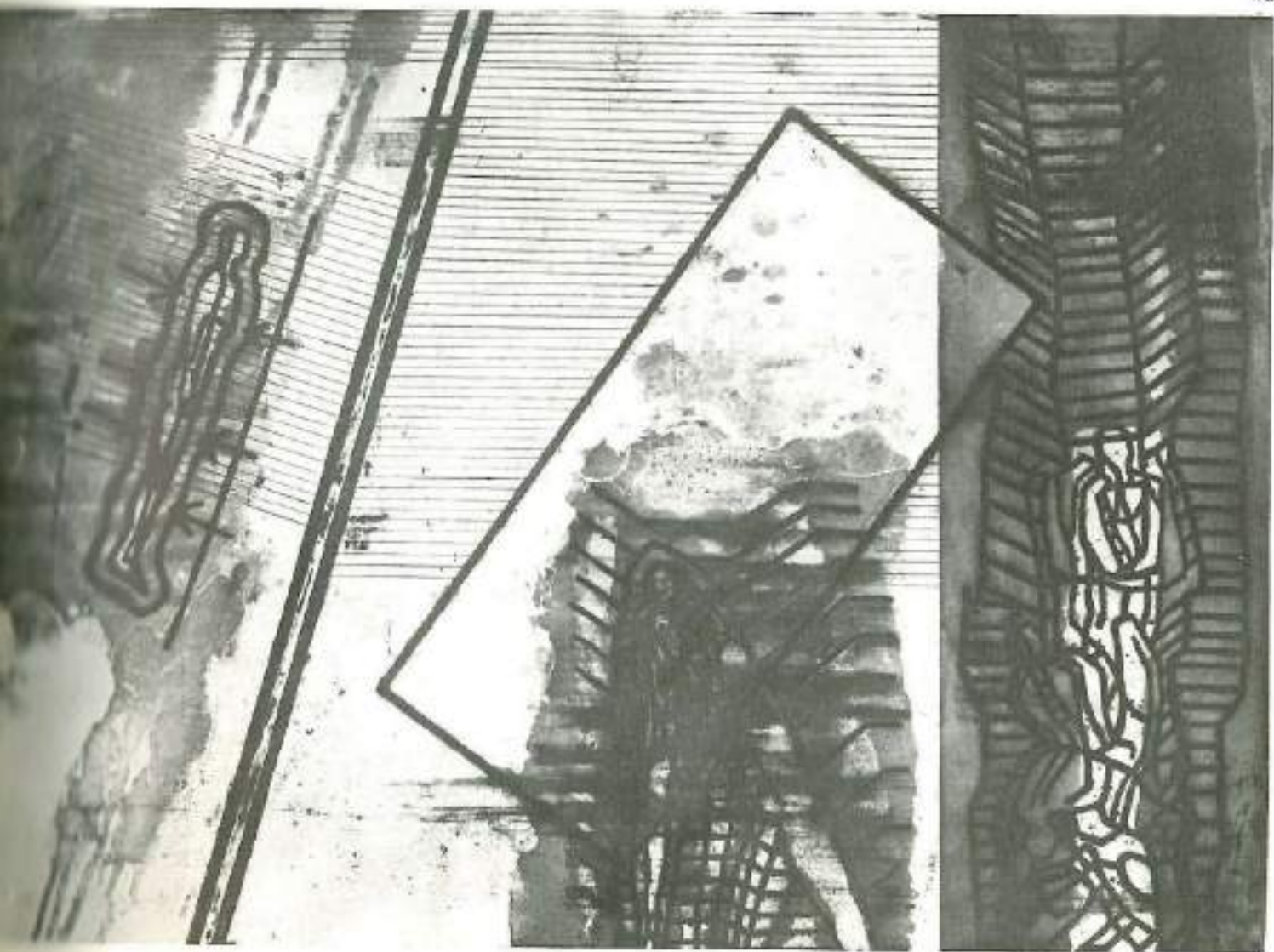
Μίκαιελ Μόργκνερ

Γεννήθηκε στις 6.4.1942. Το 1960 τελείωσε τις γυμνασιακές του σπουδές. Από το 1960 μέχρι το 1961 ήταν βοηθητικός εργάτης στην Dewag στην πόλη Καρλ Μαρξ. Από το 1961 μέχρι το 1966 σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Χαρακτικών Τεχνών της Λειψίας, μαθητής του Χάιντς Βάγκνερ. Από το 1966 εργάζεται σαν ελεύθερος καλλιτέχνης στην πόλη Καρλ Μαρξ.

Ο Μόργκνερ μεταφράζει την εμπειρία της φύσης σε σχέδια και σύμβολα, για να βρει συμβολισμούς για την ανθρώπινη ζωή και αναζήτηση. Ο Μόργκνερ πετυχαίνει με την πλούσια πειραματική του τεχνική τυπώματος να κάνει αντιληπτό το δικό του δέος μέσα από αφηρημένες φόρμες και γενικά σχήματα, όπως αυτό του «Σταυρού» ενώ συγχρόνως αγγίζει βασικά ερωτήματα της ανθρώπινης ύπαρξης. Και αν ο «Σταυρός» είναι το σύμβολο του πάθους και του θανάτου, ο άνθρωπος στέκεται μπροστά του δυνατός, προχωρώντας με σηκωμένες τις σφιγμένες γροθιές του.

Από τη σειρά «Κοντά στον Γολγοθά»

46. *Ο άνθρωπος που προχωρεί μπροστά*, 1980
Οξυγραφία, ακουατίνα, σταμπωτό, 49 × 31,7 εκ.
47. *Άντρας και γυναίκα*, 1980
Οξυγραφία, ακουατίνα, σταμπωτό, 49,2 × 39 εκ.
48. *Το Ξεσήκωμα*, 1980
Οξυγραφία, ακουατίνα, σταμπωτό, 41 × 59 εκ.
49. *Ιδού ο άνθρωπος*, 1980
Οξυγραφία, ακουατίνα, σταμπωτό, 35 × 46,8 εκ.

Ρολφ Μύντονερ

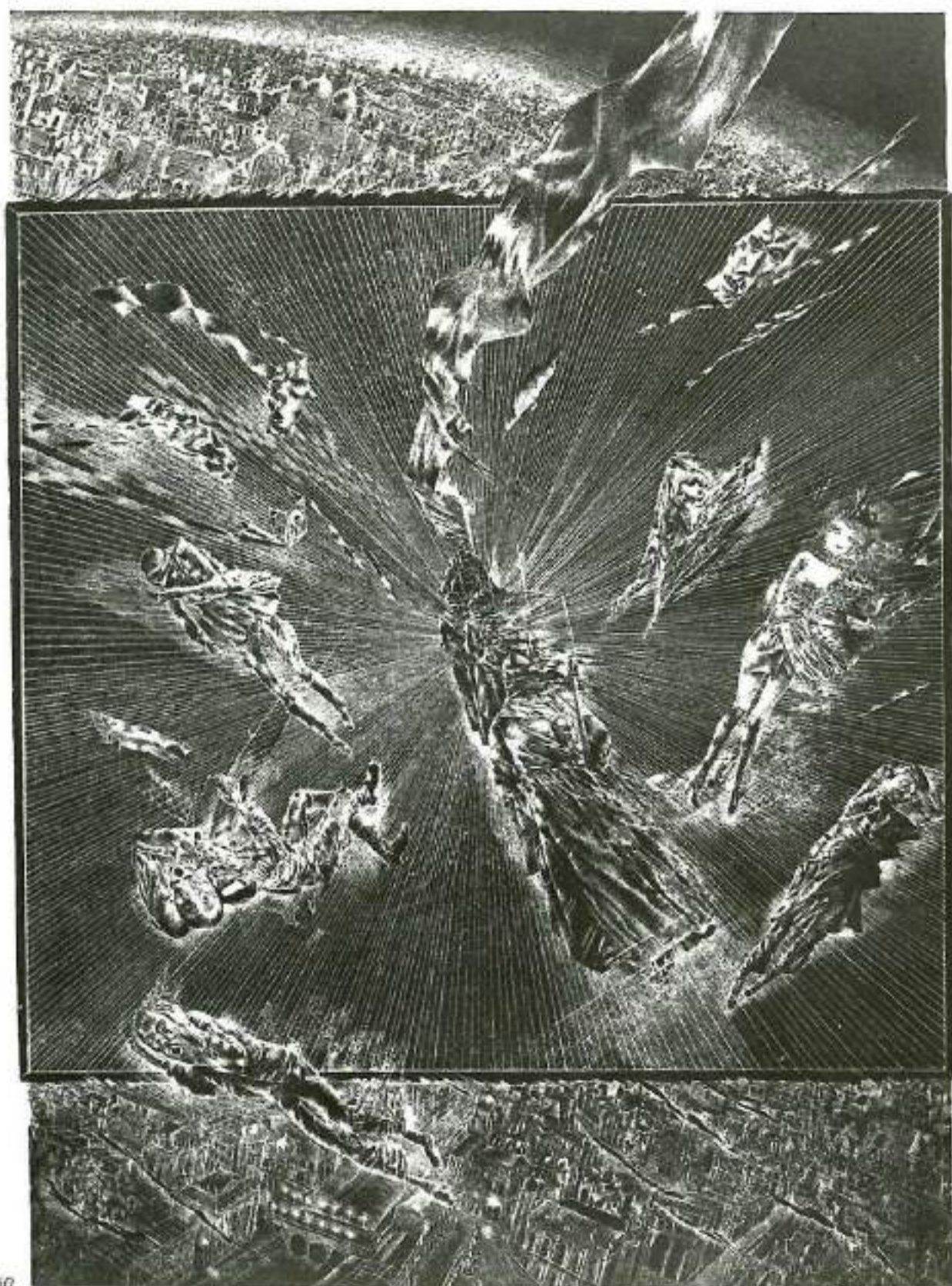
Γεννήθηκε στις 3.1.1942. Από το 1956 μέχρι το 1959 μαθήτευσε σαν μηχανικός. Από το 1962 μέχρι το 1967 σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Χαρακτικών Τεχνών της Λειψίας, μαθητής των Γκέρχαρντ Κουρτ Μίλλερ, Φριτς Φρέλιχ και Χανς Μάγιερ-Φόρεϋτ. Από το 1969 μέχρι το 1972 εργάστηκε σαν βοηθός στην ίδια σχολή κοντά στους Άλμπερτ Καπρ και Ρολφ Κουρτ στο εργαστήριο του Χορστ Άρλοτ. Από το 1973 ελεύθερος καλλιτέχνης στο Γκάιτχάιν, ενώ συγχρόνως διδάσκει στην Ανώτατη Σχολή Χαρακτικών Τεχνών της Λειψίας.

Η αντιπαράθεση με τη ρωσική και τη σοβιετική λογοτεχνία παίζει μεγάλο ρόλο στα έργα του Μύντονερ, καθώς αυτά συγκεντρώνονται στον Μικαήλ Μπουλγκάκοβ, τον Μαγιακόφσκι και τον Αλεξάντερ Μπλοκ – δηλαδή σε θέματα που περιστρέφονται γύρω από την Οκτωβριανή Επανάσταση. Ο Μύντονερ δουλεύει κυρίως την τεχνική της λιθογραφίας με μανιέρ νουάρ.

Την τεχνική αυτή χαρακτηρίζουν μεταφορές και ταυτόχρονες συνδέσεις εικόνων, οι οποίες με το βαθύ μαύρο και τις σχεδιασμένες γραμμές προκαλούν απόλυτα μίαν αινιγματική και μαγική επίδραση του χώρου και της εικόνας.

Από τη σειρά «Οι Δώδεκα» του Α. Μπλόκ, 1977

- 50. Λιθογραφία και μανιέρ νουάρ, 25,1 × 18,2 εκ.
- 51. Λιθογραφία και μανιέρ νουάρ, 32,6 × 25,5 εκ.
- 52. Λιθογραφία και μανιέρ νουάρ, 25,8 × 37,0 εκ.
- 53. Λιθογραφία και μανιέρ νουάρ, 27,7 × 19,2 εκ.

Ρόναλντ Πάρις

Γεννήθηκε στις 12.8.1933. Από το 1948 μέχρι το 1950 ασχολήθηκε με την τέχνη της υαλογραφίας. Το 1950 παρακολούθησε μαθήματα στην Ανώτατη Σχολή Αρχιτεκτονικής και Καλών Τεχνών της Βαϊμάρης. Από το 1951 μέχρι το 1952 μαθήτευσε σαν συντηρητής έργων τέχνης. Από το 1953 μέχρι το 1958 σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών του Βερολίνου. Από το 1962 μέχρι το 1964 χρημάτισε βοηθός στην Ακαδημία Τεχνών. Σήμερα εργάζεται σαν ελεύθερος καλλιτέχνης στο Ροστόκ.

Κατά τη δεκαετία του '60 αναπτύχθηκε στη Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας με τις πρωτοβουλίες του θεάτρου το ενδιαφέρον για τις αρχαίες μυθολογίες. Τα νοήματά τους μελετήθηκαν πάλι και αξιολογήθηκαν σύμφωνα με το παρόν. Στις τσιγκογραφίες του Πάρις για τις θεατρικές παραστάσεις προστέθηκε μ' αυτή την έννοια το παρακάτω κείμενο του Μπ. Μπρεχτ.

«Η βροχή του χτες δεν μας βρέχει, λένε πολλοί.
Αυτή την απάθεια πρέπει να πολεμήσουμε, που
μπορεί να φτάσει μέχρι το θάνατο.
...Ας ξαναπούμε το χιλιοειπωμένο,
για να μην τόχουμε πει λίγες φορές».

Σειρά «Αρχαία – Ανακαλύψεις 5»

Έντεκα τσιγκογραφίες εμπνευσμένες από σκηνές της «Ιφιγένειας εν Αυλίδι» του Ευριπίδη, από τον «Αγαμέμνονα» του Αισχύλου και από τους «Αχαρνείς» του Αριστοφάνη, 1983.

54. *Θέατρο Σβέριν*, 15 × 20 εκ.
55. *Τίτλος*, 17,5 × 28 εκ.
56. *Τροία*, 21 × 29,3 εκ.
57. *Τροία II*, 21 × 29,3 εκ.
58. *Ιφιγένεια*, 21 × 29,3 εκ.
59. *Ιφιγένεια*, 21 × 29,3 εκ.
60. *Ιφιγένεια εν Αυλίδι*, 21 × 29,3 εκ.
61. *Αγαμέμνων*, 21 × 29,3 εκ.
62. *Αγαμέμνων*, 21 × 29,3 εκ.
63. *Αχαρνείς*, 21 × 29,3 εκ.
64. *Αχαρνείς*, 21 × 29,3 εκ.

Νούρια Κεβέντο

Γεννήθηκε στις 18.3.1938. Από το 1955 μέχρι το 1958 σπούδασε στο στούντιο ABF και από το 1959 μέχρι το 1963 στην Ανώτατη Σχολή Καλών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Βερολίνου, μαθήτρια των Άρνο Μορ, Κλάους Βίτκουγκελ και Βέρνερ Κλέμκε. Από το 1963 μέχρι το 1969 εργάστηκε σαν ελεύθερη καλλιτέχνις. Από το 1969 μέχρι το 1971 διετέλεσε βοηθός στην Ακαδημία Τεχνών κοντά στον Βέρνερ Κλέμκε. Από το 1971 ζει και εργάζεται σαν ελεύθερη καλλιτέχνις στο Βερολίνο.

Η Νούρια Κεβέντο ζει στη Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας, αλλά ουσιαστικός πνευματικός προσανατολισμός γι' αυτήν είναι ο πολιτισμός και η τέχνη της πατρίδας της, της Ισπανίας. Το πάθος, το ανθρώπινο μεγαλείο και η επιμονή προβάλλουν μέσα από τις δυνατές και βαρειές της μορφές σαν κάτι το απλό και φυσικό. Τα έργα της Κεβέντο παρά τις λεπτομέρειές τους μοιάζουν επιβλητικά, επειδή οι αυστηρές και κλειστές φιγούρες της συγκεντρώνονται στη μέση της εικόνας.

Από τον κύκλο των εμπνευσμένο από τον Πάμπλο Νερούντα, 1975

65. *Αμερική, δεν φωνάζω μάταια το όνομά σου...*
Λιθογραφία, 47,1 × 38,7 εκ.
66. *Υποταγμένος τα βράδυα, ρίχνω τα δίχτυα της μελαγχολίας μου στα ωκεανίσια μάτια σου...*
Λιθογραφία, 37 × 49,2 εκ.
67. *Ειρήνη για όλα τα σπαρμένα που πρέπει να μεγαλώσουν, για όλη την αγάπη που αναζητάει τη σκιά των φυλλωμάτων, ειρήνη για όλους όσους ζουν. Ειρήνη για ολόκληρη τη γη και τα νερά...*
Λιθογραφία, 46,7 × 36,5 εκ.
68. *Τίποτα, ούτε ακόμα κι αυτή η νίκη δεν μπορεί να γεμίσει το τρομακτικό κενό του αίματος...*
Λιθογραφία, 48 × 36,6 εκ.
69. *Είσαι εσύ Πατρίδα, είναι αυτό το πρόσωπό σου;*
Λιθογραφία, 48 × 37,6 εκ.

Βίλλυ Ζίττε

Γεννήθηκε στις 28.2.1921. Από το 1936 μέχρι το 1939 σπούδασε στη Σχολή Τέχνης του μουσείου του Ράϊχενμπεργκ. Μέχρι το 1940 ήταν βοηθός του Βέρνερ Πάινερ στη Σχολή Μνημειακής Ζωγραφικής του Κρόνενμπουργκ. Από το 1941 μέχρι το 1944 έλαβε μέρος στο Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και το 1944 προσχώρησε στις γραμμές των Ιταλών Παρτιζάνων. Από το 1945 μέχρι το 1946 εργάστηκε σαν ελεύθερος καλλιτέχνης στο Μάιλαντ και από το 1947 μέχρι το 1951 στη Χάλλε. Το 1947 εγκαταστάθηκε στη Χάλλε, όπου και συνεργάστηκε για την ίδρυση της καλλιτεχνικής ομάδας «Πορθμείο». Το 1951 έγινε υφηγητής και το 1959 καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Χάλλε. Το 1969 έγινε μέλος της Γερμανικής Ακαδημίας Τεχνών και από το 1974 είναι πρόεδρος του Συνδέσμου Καλλιτεχνών της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Το 1969 και το 1979 τιμήθηκε με τον Εθνικό Έπαινο της.

Ο Ζίττε βρήκε το ζωντανό ζωγραφικό προσωπικό του ύφος μέσα από τη δουλειά πάνω στις χαρακτηριστικές μεγάλες θεματικές ενότητες. Θέλοντας να δώσει με την τέχνη του μια εικόνα του ανθρώπου του καιρού μας, ο Ζίττε ακολούθησε την παράδοση ζωγράφων, όπως ο Κουρμπέ, ο Πικάσο και ο Γκουτούζο. Το έργο του «Αφιέρωμα» δεν αποτελεί μόνο ένα θέμα της χαρακτηριστικής, αλλά υπάρχει και στη ζωγραφική. Η τέχνη του μπορεί, κυρίως στα μεγάλων διαστάσεων έργα του, να συσχετίζεται – πέρα από τις τυπικές σχέσεις – με το πνευματικό πεδίο του εκάστοτε καλλιτέχνη και της εποχής του.

70. *Στον Ωγκύστ Ροντέν με σεβασμό*, 1979.
Τσιγκογραφία από δύο πλάκες, 70,5 × 47,5 εκ.
71. *Αφιέρωμα στον Πάμπλο Πικάσο*, 1980.
Τσιγκογραφία από τρεις πλάκες, 82,3 × 57,2 εκ.
72. *Προμηθέας*, 1982.
Λιθογραφία, 59 × 44 εκ.

Φόλκερ Στέλτομανν

Γεννήθηκε στις 5.11.1940. Από το 1958 μέχρι το 1963 μαθήτευσε και εργάστηκε σαν μηχανικός. Από το 1963 μέχρι το 1968 σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Χαρακτικών Τεχνών της Λειψίας, μαθητής των Γκέρχαρντ Κδυρτ Μίλλερ, Χάρρυ Μπλούμε και Χανς Μάγιερ-Φόρεϋτ. Από το 1968 μέχρι το 1973 εργάστηκε σαν ελεύθερος καλλιτέχνης. Το 1973 έγινε βοηθός και το 1975 καθηγητής στην Ανώτατη Σχολή Χαρακτικών Τεχνών και Τέχνης του Βιβλίου.

Ο Στέλτομανν ανήκει στη γενιά εκείνη, για την οποία η επαναστατική κίνηση των νέων στα τέλη της δεκαετίας του '60 υπήρξε μια αποφασιστική εμπειρία. Από τότε η αγανάκτηση των νέων ανθρώπων ενάντια σε μια απάνθρωπη κοινωνία, ξεκινώντας από συγκεκριμένες καταστάσεις στο «Δυτικό Βερολίνο και αλλού», όπως είναι ο τίτλος μίας οξυγραφίας του της σειράς «Διαμαρτυρία», αποτελεί συνεχώς αντικείμενο των έργων του. Τα έργα του της δεκαετίας του '70 χαρακτηρίζονται από μιά κοφή γραμμή που συνήθως δίνει μόνο το περιγραμμα των μορφών. Στα μέσα της δεκαετίας του '70 ο Στέλτομανν αρχίζει να επεξεργάζεται διαφορετικά την μεταλλική πλάκα, εισάγοντας κυρίως την τεχνική της ακουατίνας, κατά την οποία το σχέδιο χαράζεται πάνω σε πλάκα που έχει υποστεί επεξεργασία με μια ειδική χημική ουσία, έτσι ώστε να δημιουργείται η ψυχολογική εντύπωση ενός μεγαλύτερου βάθους.

73. *Διαμαρτυρίες IV*, 1974
Οξυγραφία, 22,3 × 48,7 εκ.
74. *Διαμαρτυρίες VII*, 1976
Οξυγραφία, 41 × 31,5 εκ.
75. *Διαμαρτυρίες VIII*, 1977
Οξυγραφία, 29,5 × 49 εκ.
76. *5. III*, 1981
Οξυγραφία ακουατίνα AZ 117

Ντίτερ Τούχολκε

Γεννήθηκε στις 8.7.1934. Από το 1952 μέχρι το 1957 σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Καλών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Βερολίνου, μαθητής των Βέρνερ Κλέμκε και Άρνο Μορ. Από το 1957 εργάζεται σαν ελεύθερος καλλιτέχνης στο Βερολίνο.

Τα έργα του Τούχολκε «Αρνητικές Εικόνες – Πρωσική Ιστορία» δεν αποτελούν μνημείο περασμένης εποχής. Μέσα από αυτά ξεδιπλώνεται και αποκρυπτογραφείται η ιστορία της Πρωσίας μέχρι την άνοδο του φασισμού. Μια ολόκληρη σειρά από σύμβολα συσχετίζονται με αναγνωρισμένες ιστορικές κατακτήσεις και με την πνευματική ανάπτυξη αυτής της εποχής, που όμως καλύπτονται ανησυχητικά από εμβλήματα πολέμου και σύμβολα δύναμης. Δεν μένει τίποτα που να ανταποκρίνεται αρκετά στις μεγάλες γιορτές της ιστορίας. Τα φύλλα του Τούχολκε αποκαλύπτουν μια ψυχρή και ολέθρια λαμπρότητα.

Από τη σειρά «Αρνητικές εικόνες – Πρωσική Ιστορία»

77. Φύλλο 1. Πρωσικός κήπος των ηδονών, 1980

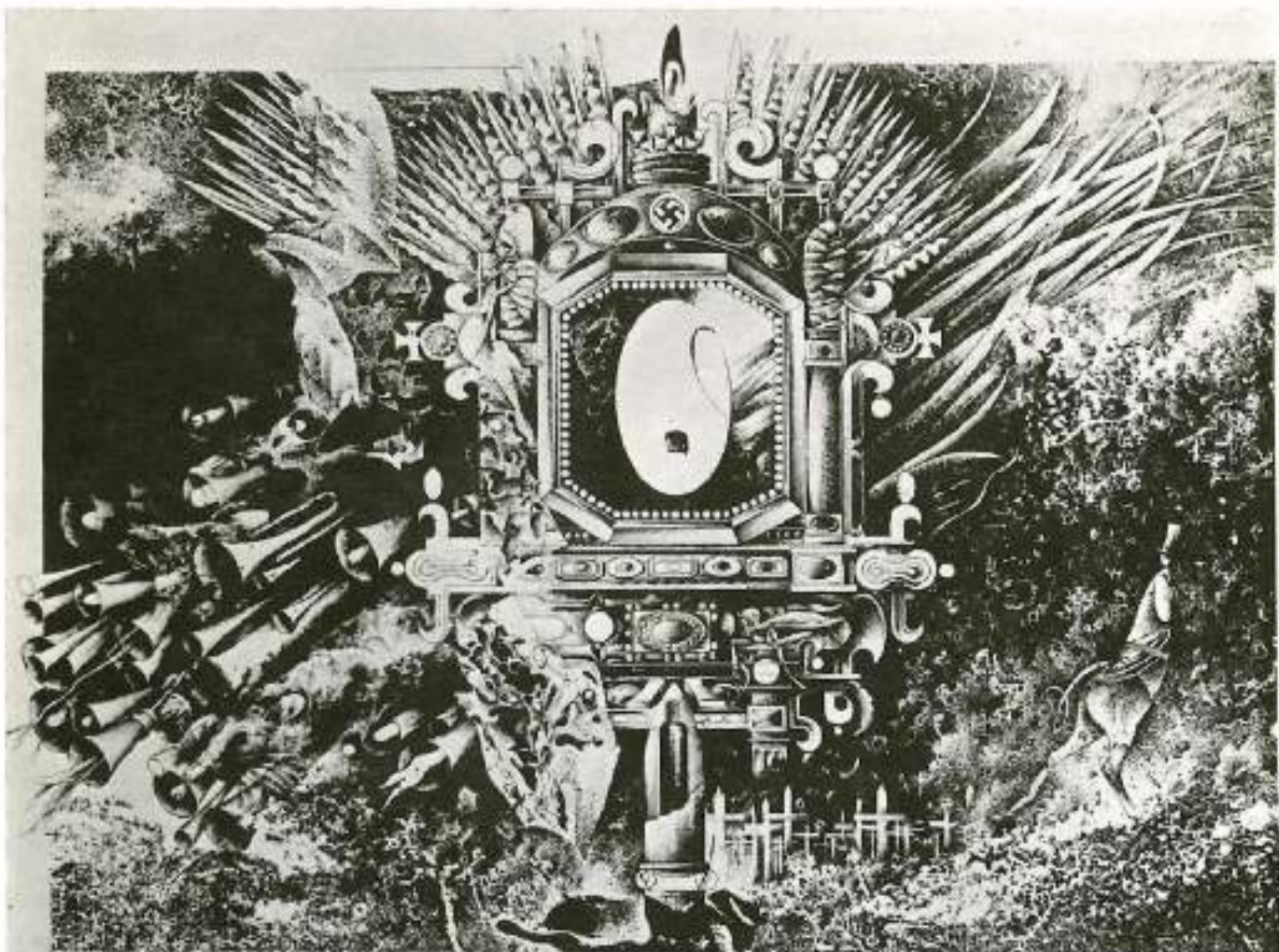
Έγχρωμη λιθογραφία όφσετ, 57,5 × 45,5 εκ.

78. Φύλλο 13. Για την ειρήνη του Φρειδερίκου Γουλιέλμου του IV, 1980

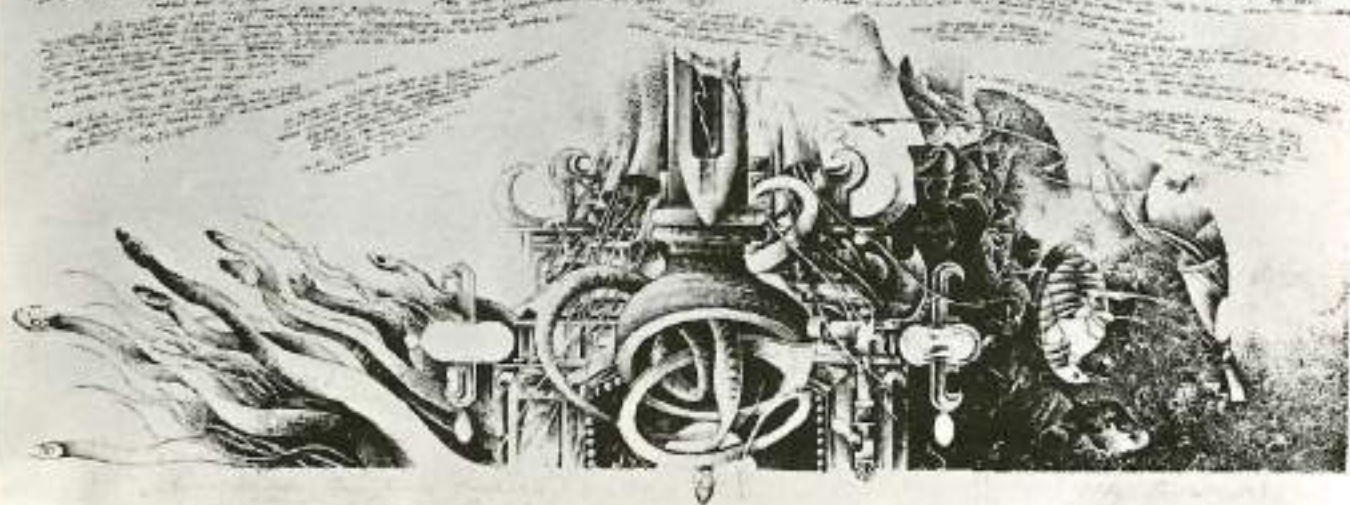
Έγχρωμη λιθογραφία όφσετ, 60,5 × 49,2 εκ.

79. Φύλλο 16. Στην αυτοκρατορία των χιλίων χρόνων, 1980

Λιθογραφία όφσετ, 58 × 51 εκ.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Βέρνερ Τούμπκε

Γεννήθηκε στις 30.7.1929. Από το 1945 μέχρι το 1947 παρακολούθησε μαθήματα ζωγραφικής και χειροτεχνίας στη Σχολή Γερμανικού Χειροτεχνήματος του Μαγδεμβούργου. Από το 1948 μέχρι το 1953 σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Χαρακτικών Τεχνών της Λειψίας, μαθητής των Έρνστ Χάσσενμπραουκ και Ελίζαμπετ Βόιτ και στο Πανεπιστήμιο των Έρνστ-Μόριτς-Άρντ του Γκράιφσβαλντ. Από το 1953 μέχρι το 1954 ήταν επιστημονικός συνεργάτης στην Κεντρική Σχολή Λαϊκής Τέχνης της Λειψίας. Από το 1954 μέχρι το 1956 εργάστηκε σαν ελεύθερος καλλιτέχνης. Από το 1956 μέχρι το 1957 χρημάτισε βοηθός, από το 1967 υπηγητής και τακτικός καθηγητής και από το 1973 μέχρι το 1976 πρότανης της Ανώτατης Σχολής Χαρακτικών Τεχνών της Λειψίας. Το 1974 τιμήθηκε με τον Εθνικό Έπαινο της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

Στον Βέρνερ Τούμπκε ανατέθηκε η κατασκευή ενός πανώ τοίχου, έκτασης 1850 τ.μ., σαν μνημείο για τον πόλεμο των αγροτών στο Φράνκενχουζ του Τύρινγκεν, με εκατοντάδες μορφές, με αμέτρητες ιστορικές σκηνές και αλληγορίες, που θα έδιναν μια εικόνα της πρώιμης αστικής επανάστασης στη Γερμανία με τις ορμητικές κοινωνικές και πνευματικές της εντάσεις. Παράλληλα με το πανώ ο Βέρνερ Τούμπκε προχώρησε και σε σχέδια και χαρακτηριστικά έργα. Σίγουρα η εξήγηση δέσμευε τον Τούμπκε μόνο στην εξωτερική εντολή. Η ιστορία γι' αυτόν αποτελεί ένα μαγευτικό διαρκές παρόν. Οι ιστορικές γνώσεις του καλλιτέχνη ενώνονται με τις εμπειρίες του στις διάφορες εποχές.

80. Στην πόλη του Μύντσερ, Άλστεντ, 1978

Λιθογραφία, 28,4 × 39,5 εκ.

81. Φράνκενχουζεν, 1980

Λιθογραφία, 19,6 × 27,5 εκ.

82. Στο Σταυρό III, χωρίς χρονολογία

Λιθογραφία, 22,3 × 17,5 εκ.

83. Χάπενινγκ με δεξαμενή, 1980

Λιθογραφία, 26,5 × 50,7 εκ.

84. Ο πόλεμος των αγροτών II, 1980

Λιθογραφία, 23,7 × 51,6 εκ.

Εύα Βεντ

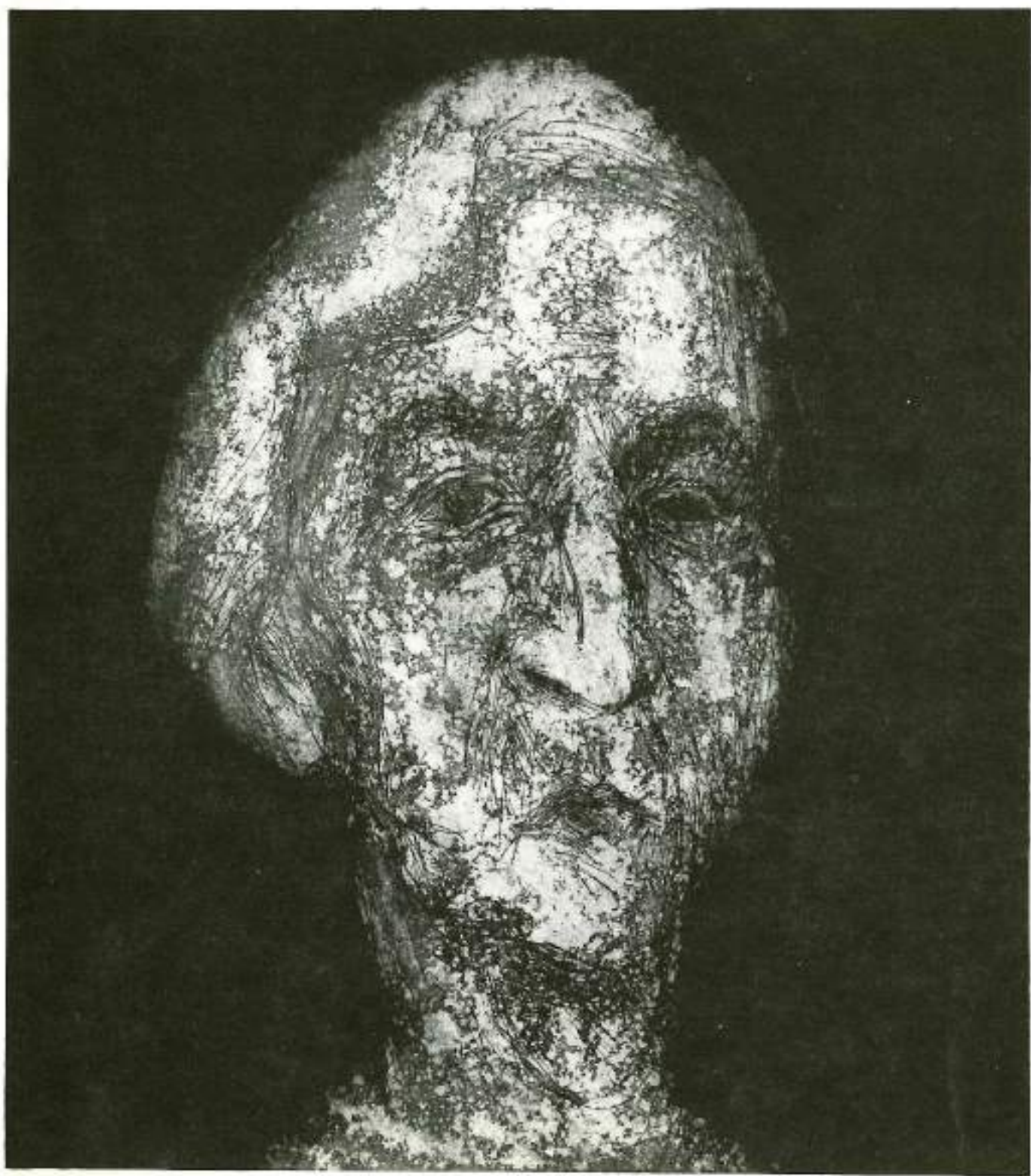
Γεννήθηκε στις 13.12.1933. Το 1953 τέλειωσε την Επαγγελματική Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών του Χάιλιγκενταμ και από το 1954 μέχρι το 1956 σπούδασε στη Σχολή Σχεδιαστών Μόδας του Βερολίνου. Από το 1956 μέχρι το 1961 εργάστηκε σαν σχεδιάστρια στο Γερμανικό Ινστιτούτο Μόδας του Βερολίνου. Από το 1962 εργάζεται σαν ελεύθερη επαγγελματίας στο Βερολίνο, ενώ από το 1977-78 μέχρι το 1981 στο Βιτλύμπε. Από το 1981 εργάζεται πάλι στο Βερολίνο.

Οι προσωπογραφίες της Εύα Βεντ αποτελούν πορτραίτα τύπων, τα οποία όμως από μια άλλη σκοπιά εκφράζουν καθαρά την ατομικότητα. Με την τεχνική της ακουατίνας αποδίδεται το φως και η αίσθηση του χώρου, έτσι ώστε τα πρόσωπα να δίνουν την εντύπωση ότι προβάλλονται διάφανα και τρυφερά μέσα από το σκοτάδι. Ακόμα και χωρίς να γίνει αναφορά στην εβραϊκή καταγωγή της καλλιτέχνιδας, αυτή η αισθαντική σειρά των κεφαλιών φανερώνει ότι αυτούς τους ανθρώπους τους ενώνει μια κοινή μοίρα που τους προσθέτει μέγεθος και ηλικία. Η υπερνίκηση του γερμανικού παρελθόντος αποτελεί για την τέχνη και τη λογοτεχνία ένα θέμα που μπόρεσε να εξηγηθεί ορθολογιστικά και ιστορικά. Η νέα όμως γενιά των καλλιτεχνών αισθάνεται ακόμα έντονα τη δική της ενοχή και ευθύνη απέναντι σε όλα τα γεγονότα.

Από τη σειρά «Εβραίες του γηροκομείου», 1975/76
Οξυγραφία ακουατίνα

85. Διαστάσεις 24,5 × 21,3 εκ.
86. Διαστάσεις 24,2 × 21,0 εκ.
87. Διαστάσεις 24,2 × 21,5 εκ.
88. Διαστάσεις 24,6 × 22,4 εκ.
89. Διαστάσεις 24,3 × 21,5 εκ.
90. Διαστάσεις 24,6 × 21,4 εκ.
91. Διαστάσεις 24,7 × 20,2 εκ.
92. Διαστάσεις 24,7 × 21,0 εκ.

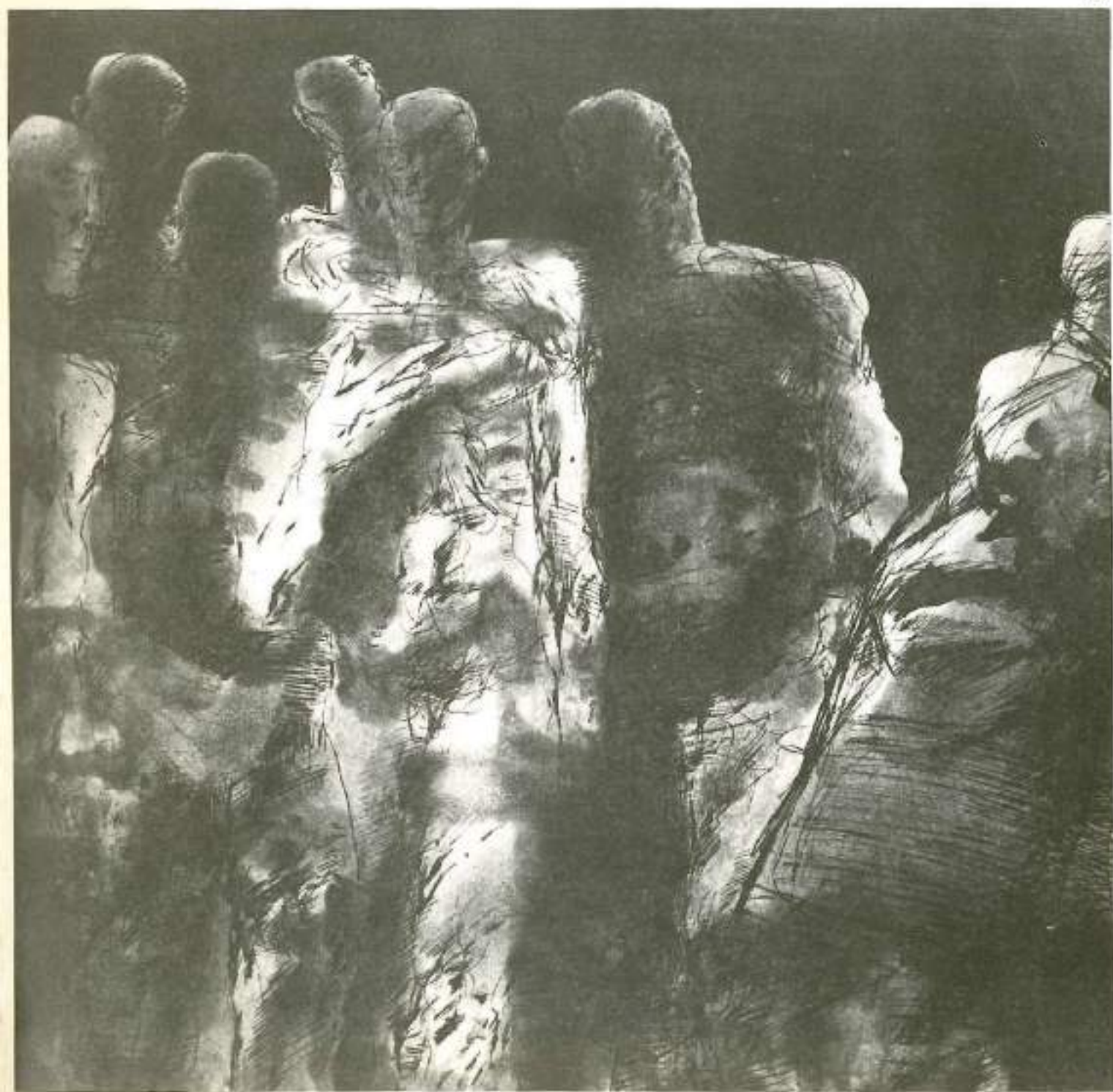
ERIK
MUNDO
ATVILA
TABAKA

ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ 1982

Χαρακτικά, κείμενα και συνθέσεις για λογαριασμό του Συνδέσμου Κουλτούρας της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας για τα 150 χρόνια από το θάνατο του Γιόχανν Βόλφγκανγκ Γκαίτε.

- Έντρουντ Μπέχτλε**
93. Προμηθέας – Πανδώρα και παιδί
Οξυγραφία, 32 × 25 εκ.
- Φάλκο Μπέρεντ**
94. Προμηθέας '82
Οξυγραφία, ακουατίνα, 48 × 35 εκ.
- Χέλμουτ Μπράντε**
95. Προμηθέας 1982
Λιθογραφία όφσεντ, 64 × 98 εκ.
- Μίκαελ Ντίλλερ**
96. Πού βρίσκεται αυτός με τη φωτιά;
Έγχρωμη οξυγραφία, 31 × 43,5 εκ.
- Βίλαντ Φέρστερ**
97. Προμηθέας '82
Οξυγραφία, 24 × 32 εκ.
- Ντίτριχ Φρένερ**
98. Προμηθέας
Τσιγκογραφία, 33 × 45,5 εκ.
- Ντίτερ Γκόλτσε**
99. Νάτος που ξαναγουρίζει!
Έγχρωμη λιθογραφία, 40 × 47 εκ.
- Μάνφρεντ Χάουμανν**
100. Ξεσηκωμός
Πουέντ σεσ, 25,5 × 36,5 εκ.
- Καρλ-Γκέοργκ Χιρς**
101. Στον αγρό
Χαρακτική σε ξύλο, 15 × 19 εκ.
- Γκερντ Μάκενζεν**
102. Η δραπέτευση των θεών
Έγχρωμο λινόλεουμ, 50,5 × 36 εκ.
- Βόλφγκανγκ Ματούερ**
103. Ο Προμηθέας εγκαταλείπει το θέατρο
Λινόλεουμ, 48 × 61 εκ.
- Μπέρνχαρντ Μίχελ**
104. Όρμις πίκτους
Πουέντ σεσ με υδρόχρωμα, 27,5 × 31,5 εκ.
- Όττο Μέβαλντ**
105. Εδώ κάθομαι...
Λιθογραφία, 38,5 × 46,5 εκ.
- Μίκαελ Μόργκνερ**
106. Προμηθέας
Ακουατίνα, σταμπωτό, 42 × 34,5 εκ.
- Άρμιν Μινχ**
107. Προμηθέας
Οξυγραφία, 36 × 37,5 εκ.
- Βάλεκ Νούμαν**
108. Ο Προμηθέας παραμένει!
Ξυλογραφία, 38,3 × 27,2 εκ.
- Νούρια Κεβέντο**
109. Προμηθέας
Οξυγραφία, ακουατίνα, 32 × 25 εκ.
- Ούβε Πφάιφερ**
110. Ο Προμηθέας έρχεται!
Έγχρωμο όφσεντ, 49 × 64 εκ.
- Μαρία-Σίμπυλλα Πόνιτσιλ**
111. Προμηθέας
Έγχρωμη ακουατίνα, 39 × 67,5 εκ.
- Ρίντιγκερ Ράινελ**
112. Ο Προμηθέας στον Όλυμπο
Λιθογραφία, 38 × 39 εκ.
- Γιούργκεν Σίφερντεκερ**
113. Ο νέος Προμηθέας μας
Έγχρωμο όφσεντ, 48 × 62 εκ.
- Πέτερ Σνύρπελ**
114. Εγώ Προμηθέας;
Έγχρωμη ακουατίνα, 29 × 29 εκ.
- Βίλλι Ζίττε**
115. Προμηθέας 1982
Όφσεντ, 58 × 44 εκ.
- Φόλκερ Στέλτσμαν**
116. Προμηθέας
Οξυγραφία, 34,5 × 24,5 εκ.
- Βέρνερ Τύμπκε**
117. Ζεύς και Προμηθέας
Λιθογραφία, 32 × 37 εκ.
- Βίνφριντ Βολκ**
118. Προμηθέας '82
Πουέντ σεσ, ακουατίνα, 38 × 30 εκ.
- Χάιντς Τσάντερ**
119. Προμηθέας
Οξυγραφία 28 × 18 εκ.
- Φώτης Τσαπραζής**
120. Προμηθέας
Οξυγραφία, 49 × 36,5 εκ.

ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

038000013142

ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΖΟΥ